

החבורה

גיליון חג השבועות

בין בני החבורה זוויות מבט על חג מתן תורה

אם כן, גם לענייננו אנו. בכדי לקבל את השפע האלוקי הגדול, אנו מוכרחים לשים עצמנו במקום נמוך, ורק על ידי זה לקבל את התורה הקדושה!

הדבק במידותיו

הרה"ח מיכאל אלבוים שליט"א:

שבועות זהו זמן של "הדבק במידותיו של הקב"ה, מה הוא רחום - אף אתה רחום".
ההידבקות במידות שריבונו של עולם שולח, הינה דווקא בזמן שהמידות מתפרצות. כאשר רגש מסוים צף ומציף.
דווקא אז אפשר להידבק בפנימיות המידה, ולהכיר בחיות התורה שהיא חיות הבורא.

להכיר את הסיבות

הרה"ח שלמה יחיאל הורוביץ שליט"א:

ר' אשר זיע"א נהג לומר כי לעתיד לבוא יראה כל אדם במוחש את המצבים בהם התמודד, ואת הסיבות שנשלחו אליו ממרום לעודדו ולחזקו, ואף למנעו מהנפילה.
השפת אמת (שבועות תרל"ג) מפרש שאף בעת מתן תורה נגלה לעיני ישראל כך.
"יש לומר כי בשעת מתן תורה היה חירות... והפירוש שהיה מתגלה פנימיות חיות הטבע."

בני ישראל ראו כיצד הטבע עצמו צופן את חיותו של הבורא ואינו חלק נפרד מהנהגתו יתברך.
ומסביר בכך את המאמר 'כפה עליהם ההר כגיגית', שההר עצמו, כלומר הטבע עצמו, כפה עליהם לקבל את התורה ואת פנימיותה, משום שרק ישראל יכולים להעלות הבריאה לשרשה.
ולא ניתן להם, ולו לרגע קל, לפקפק באמיתות הדברים.
"כי הטבע עצמו מעכב שלא יעבור שום אדם על דעת קונו.
זהו ענין 'כפה עליהם ההר כגיגית' - שהטבע עצמו נתבטל!
וראו והבינו כי אין להם חיות בלי חיות התורה."

עם ישראל באותו מעמד נשגב, הבחינו פתאום כי אותם הדברים שעצרו בעדם מליפול, או שסחררו אותם במעלה שְלִבּוֹת ההצלחה - הם הסיבות השלוחות מאת הבורא יתברך!
זהו ענין מתן תורה, לראות את החיות האלוקית מבצבצת ועולה מכל פינה דווקא בטבעיות.

"ולכך מצווה לזכור יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך..

שהיה אז עומד כל אדם לפני השם ממש!!"

אור התורה

הרה"ח שמעון פרידמן שליט"א:

אור התורה הוא האור האלוקי, האור הגנוז.
אך מהו אותו אור?

ר' יוסל חזן כתב בשם ר' אשר זיע"א, על דרך המעשה במתן תורה שבני ישראל "פרחה נשמתן".
הסביר ר' אשר משום שהיו 'דור דעה', הרגישו שכבר עלו ונתעלו.
ובשיא השיאים, במתן התורה, סברו שישמעו דברים נשגבים ועילאיים שירוממו אותם עוד יותר.
אך למעשה, ריבונו של עולם עמד בהר סיני וציווה עליהם, "לא תגנוב" ו"לא תרצח".

אמנם אתם עליתם והתעליתם, אך עדיין יש בקרבכם רצונות של רציחה וגניבה, וזקוקים אתם להכרה באותם הרצונות!
לכן פרחה נשמתן, הם לא היו מסוגלים לעמוד בדיבורים אלו.
אור התורה נמשל לאדם המהלך בחושך, ומכריו מנסים להסב את תשומת ליבו ללכלוך שעל בגדו.
כל עוד לא יאירו את החושך, לעולם לא יוכל אותו אדם לראות את הכתם.

כך בנמשל. אנו חיים בתוך הרגשה רוחנית גבוהה, מקיימים את מצוות השם ולומדים את התורה הקדושה.
אך בקשת התורה היא, לא להתעלם מהעבודה העצמית שנשארת עד מאה ועשרים.
לעבוד על עצמינו ולהכיר את שפלותינו.
רבינו שליט"א מפרש את מאמר הפסוק: "כי אתה תאיר נרי, השם אלוקי יגיה חושכי".

כיצד יאיר נר הנשמה שבי? על ידי שאגלה את החושך המצוי בקרבי, ואדע כי ללא עזרת הבורא איני יכול להתקיים כלל!

כלי נמוך

הרה"ח אהרן לייזרזון שליט"א:

אצל הקב"ה אין שייכות למושגי הגוף. מקום, זמן, ונפש, הם מושגים הקיימים רק בעולם החומרי שלנו.

ועל כן האור הרוחני העצום שהתפשט במהלך מתן התורה, הוא אור שמופיע בכל שנה באותו תאריך שנקבע על ידי חז"ל, ו' סיון. ובכל שנה אנו זוכים לקבל את התורה מחדש!

אך כאן נשאלת השאלה המפורסמת, כיצד נקבל אותה?

רבינו שליט"א נוהג לומר כי בכדי לאגור מים, מוכרחים לשפוך אותם ממקום גבוה למקום נמוך. המים טבעם שיורדים למטה, לא עולים כלפי מעלה.

ילקוט החבורה

מגיליון 150

בליל שבועות התאונן מאוד באומרו, "חבל שלומדים תורה לתענוג עצמי, ולא חושבים על נותן התורה. ואם בן אדם מתגאה בתורתו, לוקחים את תורתו החיצונים והקליפות!

וחבל מאוד שבמקום להעלות את התורה לשמיים, מזינים בזה את הקליפות ומאריכים את הגלות רח"ל".

והוסיף ואמר – "כל מחשבה שאין מעורב בה אלוקות והאדם אינו ממליך אותו על כל איבריו ועשיותיו, הרי זה מסך המבדיל בינו לבין קונו!

עצם הגוף על נטיותיו ותאוותיו לחומר הגס, הוא עצמו מרידה במלכות שמיים.

והאדם צריך לעבוד את בוראו במסירות נפש ממש, "זיך צושנייד'ן און צורייסון אויף שטיקער פאר'ן אייבערשט'ן" ["להתמסר ולהיקרע לחתיכות עבור ריבונו של עולם"], אחרת זה לא הולך בשום אופן כי האדם רק רע מנעוריו".

...כי האיש הלוקח לעצמו מהתורה והמצוות עוה בזה מסך המבדיל. כי זה נקרא שתי רשויות, חס וחלילה, ומזה ניזונים הקליפות והחיצונים, ושכינתא בגלותא, ועל זה ידו כל הדווים.

אבל זוהי עבודה של שנים, ולא כל כך בנקל אפשר להגיע לכך שהאדם עושה מצוות ולומד תורה ואומר חידושים נפלאים, שכל השומעים מביעים התפעלות מזה, ובכל זאת יודע האדם שאין לו שום שייכות לזה, וכל הגה שלו וכל הרהור שלו – הכל משמיים.

תיארו בפני ר' אשר אחד שהוא תלמי דחכם, שהוא מתמיד גדול ומחדש חידושי תורה.

הגיב ואמר: "אבל מה יש להקב"ה מזה?" כי צריך להרגיש שאין התורה שלו כלל וכלל!

התערב אחד מהנוכחים ושאל, הרי אמרו חז"ל (ע"ז פ"א) "הלומד תורה הרבה נקראת שלו, שנאמר "בתורתו יהגה יומם ולילה"?

גיליון זה נתרם לעילוי נשמת
הרה"ח משה בן הר"ר אליהו ז"ל
הרה"ח שלמה יחיאל בן הר"ר יצחק אייזיק ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

להערות והארות בטל': 0583221530
או במייל: SH0583221530@GMAIL.COM

אמר לו הרא"ש, "כמה צריך האדם 'זאך צו שניידען אויף שטיקער' [להיקרע לחתיכות], ולדעת שהתורה לא שלו, ורק אז היא נקראת שלו.

כי כשהוא מרגיש שהוא רק צינור שעובר דרכו התורה רק כך יש לו שייכות לתורה, והוא גורם נחת רוח ליוצרינו.

מגיליון 164

אף על פי שהאדם רואה במעשיו וענייניו מופתים ואותות כבזמן הבעש"ט, שידע שהכל הבל הבלים, כי בזה הוא לא מוצא תיקון!

אלא צריך לעסוק בלימוד התורה בגמרא ובדפי גמרא, ולבקש ולהתפלל לזכות ללמוד תורה לשמה.

כי 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף'. וחוץ מתורה הכל הבל, והחיים הם 'חיים שיש בהם אהבת תורה ויראת שמיים', שהם חיים שיש בהם עושר וכבוד.

ואין ממה לפחד, אלא לבקש שיהיה לנו רק פחד אחד, שהוא פחד בורא.

ובכל העניינים האחרים כל הדברים הם הבל הבלים!

ולדעת שכל מה שאדם חושב שהוא עושה, הוא צריך לדעת שאין במעשיו כלום, כי הכל הבל.

וכיום צריך לבקש ולהתפלל שנזכה ללמוד תורה לשמה, ואשרי האדם שזוכה. כי לא כל אדם זוכה להגיע לדבר הזה, ו'אשרי אדם עוז לו בך, אשרי איש שלא ישכחך וכן אדם יתאמץ בך'.

(קטע שיחה כ' כסליו תשס"ב)

גיליון מס' 202 ח"ב

עלינו לדעת שההבדל בין לפני מתן תורה למצבינו אנו, שהוא לפני מתן תורה, מוצא יותר ביטוי בהסתר פנים.

(כי בהתגלות אין כל הבדל אם רואים אותו דרך הענן או שרואים אותו דרך התגלות כבוד השם)

המצב של הסתר פנים שלפני מתן תורה לא היה לעשות מאומה. 'אלעס איז פינסטער', הכל חשוך. ענן וערפל פחד נורא.

אבל במצב של הסתר פנים שלאחר מתן תורה, אינו חייב להישאר בתחושה של ענן וערפל.

כאשר יזעק האדם "גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך!!",

הקב"ה יגלה כבוד מלכותו ויאמר: "אני השם השוכן אתם בתוך טומאתם, ובכל צרתם לו צר."

כך שלמרות שנמצא במצב של גלות והסתר פנים, מכל מקום ירגיש שנמצא בחיק הרבש"ע, ומתקיים בו "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי". (תהילים קל"א)

וככל שנמצא יותר במצב של קבלת התורה, היכולת של האדם לגלות את האלוקות, כבוד שמיים, על אף שנמצא במצב של הסתר פנים.

גיליון מס' 215 ח"ב

מהמשל שהבאנו לעיל נבין, שאף אם האדם לומד תורה בקביעות ומקיים מצוותיה כתיקונו, בכל זאת לא עוברים מיד מהמציאות הגופני אל המציאות הרוחני, רק לאחר ההתעלות המושלמת שהיא בהכרה הברורה שאין מציאות כלל והכל מציאות הבורא יתברך שמו.

וכל שכן כאשר יש לאדם כל מיני נפילות וריפיונות בעבודת השם יתברך, ולצערנו הרב רבים הם אשם בהם מתפתח אצל האדם מצב של הפסדים וצבירת חובות ריבית וריבית דריבית. ומחמת העובדה שחי בהפקרות ואינו עושה חשבון הנפש אמיתי, נראה לו כאילו שעשה מספיק והותר בקיום התורה והמצווה.

ולפיכך מתפלא על עצמו, מדוע נמצא בתחושה כל כך ירודה, ומדוע מוקף סבל וייסורים.

והתחושה היא כל כך ירודה, ממש ההיפך מהתלהבות דקדושה, וההיפך מדבקות אמיתית אל השם יתברך. ואם יעשה קצת חשבון נפש אמיתי, יגלה עד כמה שהוא רחוק מהגשת השלימות דקדושה.

גיליון מס' 217 ח"ב

נמצא לפי זה, החייט הסנדלר, הפקיד והחנווני, כאשר צריך לבטל את עצמו אל השם יתברך בדרך האמונה הפשוטה, ולהכיר שאין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה, על אף שהיה עבודה קשה ומאומצת, בכל זאת מוכן הוא לפחות להשתדל ולהיות קשור לחברותא.

אבל הבן תורה בשעה שמתחבר אל הדיבורים המחייבים אותו להיות בטל ומבוטל אל השם יתברך באופן הנ"ל, הרי יצטרך לבטל את כל ההרגשות שיש לו מהלימוד ולהיות כ'בהמות נדמו' עליו.

וזאת להכיר בבירור שבמציאות של בהמה אין כל הבדל אם מתעסק בלימוד אם שמתעסק בחיטות או בשאר האומניות.

הרי שיש לבן תורה תפקיד שקשה עליו מאוד, והוא – לוותר על ההרגשות הטובות שיש לו מלימוד התורה!

ולכן אם עובר עליו לחצים גדולים וקשים, ישתדל תחילה להתחזק בדרכים אחרים מבלי להיזקק לעצה של עבודה עצמית כפי שמדברים ב'דרך'.

לפי זה יובן מה שאמרו חז"ל "שכינתא בגלותא". (מגילה כ"ט)

הלא על הבן תורה לדעת שאין כל הבדל בין בני תורה לשאר אומניות, כי לכל אחד יש קושי לוותר על ההישגיות שלו. כך שהקב"ה מביא לכל אחד את הלחצים כאמצעי, שדרכם יוכל להתקרב אל השם יתברך ולחיות באמונה הפשוטה ובהתבטלות.

ואל לבן תורה לחשוב כי הקושי שלו יותר חזק מאשר לאלו העוסקים בשאר האומניות.

ואדרבא, דווקא מחמת שהוא בן תורה, יכול להיות אצלו יותר פשוט להתקרב להשם יתברך בכוח האמונה הפשוטה כאשר יחליט לוותר על הסיפוקים העצמיים שיש לו מלימוד התורה.

כאשר מתבוננים בדבר רואים שבעולם החסידות, אותם החסידים ואנשי המעשה שהיו תלמידי חכמים מובהקים, וגם התאמצו בעבודת השם יתברך בביטול העצמי ממש, השפיעו השפעה גדולה על הקהילה בה היו מתחברים.

כי עבודת השי"ת מתוך שקיעה בתורה הקדושה זהו האדם המושלם האמיתי!

גיליון מס' 218 ח"ב

בני תורה נמצאים במצב שונה מאלו שיאנם בני תורה. בצד אחד הם נמצאים במעמד יותר מרומם כי במציאות יש לו יותר "תורה" שלא שייך לבטלו, הלא במציאות לומד תורת השם.

ואפילו שלא הגיע לידי ביטול עצמי מוחלט, "הער האם דאך געלערנט תורה". ("הוא בכ"ז למד תורה")

אלא שאם הבן תורה לא עסק כלל בהכרת השפלות, הרי הוא גרוע מהכל!

כי לוקח את לימוד התורה בכדי להגדיל את שמו, ועל זה אמרו חז"ל "נוח לו שלא נברא!"

אבל אם עוסק בהכרת השפלות, אלא שאינו מצליח להגיע לשפלות מוחלטת להיות בבחינת 'אין', ונשאר במצב של שפלות בכוח, בכל זאת יש ערך ללימוד התורה שלו, שיכול להגיע עד לשער השם.

אבל להיכנס בתוך השער, אפילו מי שעוסק בתורה אינו יכול, כל זמן שלא מגיע לשפלות האמיתית בבחינת 'אין'!

ורק אז מציאות שפלות האדם, ומציאות גדלות הבורא באים כאחד ממש.

דהיינו שהכרת השפלות זהו בעצם שלמות מציאות הווי' ברוך הוא.

...לכן צריך כל אחד ואחד לעסוק בתורה לפי דרגא דיליה, ולהיות תמיד עם הכרת השפלות באמת ובתמימות, ואז ייכנס פנימה בתוך השער אשר להשם.

חרדת סביבה

19:40 ערב

ידי סוגר את הקלסר, השלט עם הסמל היוקרתי הכסוף מתנדנד בידו כאשר הוא סוגר את הדלת של המשרד הקטן והמעובצ. הבניין שקט, ונותן לו רגעי זיכרונות אחרונים על יום העבודה המתיש. מכל הזיכרונות צף במוחו חדר הקפה.

ידי נכנס לעמדת הקפה, עובר את השלט שתלוי על הדלת המורה "כניסה רק לעובדים מורשים", ומתרגש מחדש להרגיש שייך למקום היוקרתי הזה.

ידי משמש מזכיר באחת מהחברות היוקרתיות במרכז. המון הוא עבר כדי להגיע לכך.

מרפקים נתקעו, בטלפון הטונים עלו, אך הכל היה שווה את הישיבה על כיסא המנהלים המיועד למזכירים, בחדר הקטן בסוף המסדרון. אחח.. סוף סוף הוא יכול לספר לחברים היכן הוא עובד, ולא להסמיק תוך כדי.

בעוד מוחו משדר גלי הרגעת-בוקר לקראת העבודה, והידיים מוזגות מים חמים לתערובת הסוכר והקפה, ראובן, המזכיר העמית, נכנס בקול צהלה.

"שלווים, איך הולך...?" צ'פחה מונחתת על הגב של ידי. הוא מצטמק, חושש שאחד העובדים החרדים יראה אותו מסתחבק עם המזכיר המזרחיסט. זה עוד יזיק לשידוכים של הילדים..

"מה נשמע ראובן?" הוא שואל בקול חלש, מחכה להזדמנות לצאת משם.

ראובן בוחש בארון הקפה ועונה תוך כדי " ברוך השם, יום יום! תגיד, איפה הקפה?" הוא מחפש אותו בעיניו, הם בתורם נצמדות לשפת החליפה של ידי.

"מה קרה לך שם?" האצבע המורה שמצביעה מיותרת, משום שהעיניים של ראובן מסגירות את הכיוון שרצה להראות. ידי בוחן את שולי החליפה ומגלה קרע רציני בבד היקר.

אוי. כנראה זה קרה כשהתפרע בבין הזמנים אי שם היכן שאין מי שיראה. רק זה חסר לו. הדלת נפתחת שוב והמנהל נכנס.

"ידי, ראובן, אני צריך את שניכם עכשיו בחדרים, יש פרויקט חדש." ידי נושם לרווחה ונמלט לחדר. הוא משתדל ללכת לרוחב ולהסתיר את הקרע. בכל זאת אין זה יאה לו ללכת כך.

היום העמוס נתן את אותותיו והוא שכח מהקרע לחלוטין. מה יעשה עכשיו?

ידי לוחץ על השלט, האורות הקדמיים מהבהבים, ונכנס לרכב. הסיטו הגדול ביותר שלו, אחרי הסיטו של ההתלבשות והיציאה לרחוב בצורה שתיראה המוקפדת ביותר, היא קניית חליפות ונעליים. בעצם, כל סוגי פריטי הלבוש. סיוט.

הוא צריך למצוא את הטעם שימצא חן בעיניו, אך ביותר בעיני החברים. שלא תיראה מודרנית, אבל גם לא חניוקית.

לא כחול מדי, זה נועז. ולא שחור מידי, זה כבר בנאלי. אפילו את הרכב לקח לו מספר ימים לבחור.

הוא רצה רכב קטן וקומפקטי, ואף חשבון הבנק אותת לו שכך צריך. אבל הוא.. ובכן, הוא לא יכול היה לסבול שהוא לא ייסע ברכב הכי מפואר שיש בשוק. לפחות המפואר שאחריו. כי... נכון. מה יגידו החברים? איזה פלונטר.

הוא מתניע את הרכב, 'לוקח' אותו ברוורס ויוצא מהחניה. הוא משתלב בתנועה ויוצא לכביש העוקף, לכיוון הבית. ידי שוקע במחשבות, מניע את ההגה לכאן ולשם לפי המתבקש, מחליק את ידו על ציפוי הבד המכסה את ההגה. פיפפפפ..

צפירה מחרישת אוזניים מקפיצה אותו ממושבו. הוא מזהה במראת הצד רכב חבוט מעלה עשן לבן כבעל התוקע. הוא מתבונן במד המהירות. הוא נוהג במהירות המותרת. על מה ולמה הוא צפר?

בהתחלה ידי נוטה לפרוש לנתיב הימני האיטי ולהמשיך עם קו המחשבה ברוע. אך במחשבה שנייה..

השפתיים נחשקות. הוא לא ייתן לרכב ישן מיושן עם זקן לבן היוצא מאגזוז מחורר לחשוב אפילו שהוא ייסע לאט יותר ממנו. הו, לא. עולה לידי הפיוז'. אני אראה לו מה זה!

הוא לוחץ על דוושת הגז בעוצמה, שבתורה מניעה את גלגלי שיני המנוע מהר יותר, והפעולה מזניקה את הרכב במהירות שהשאירה אבק לרכב האחורי.

הוא פולט אנחת רווחה, אך לא מספיק לסיים אותה ולפתע נורות האזהרה נדלקות והוא מגלה שהוא נמצא בסיבוב חד.

הרכב שועט אל עבר גדר הביטחון, ידי מניע את הרגל בכדי ללחוץ על בלמי החירום, אך לפני שהספיק הרכב מתנגש בעץ ונעצר. הנורות נכבות וכריות האוויר מתנפחות. למרות הלחץ מצליח ידי להשתחל מהרכב החוצה.

אוי ואבוי. הוא בוחן את מראה הרכב בבעתה. הלך כל ה'מקדימה'. הוא מסתובב לכיוון הכביש להזעיק עזרה, והטלפון נשלף להזמין גרר.

הוא מבחין באורות כחולים - אדומים מהבהבים מולו. הוא הספיק להתחרט..

כאשר האדם מרוכז ב'מה יאמרו', הרי שלפעמים הוא אוכל את הדג המקולקל, סופג את המלקות, ומגורש מן העיר גם יחד. ה'דרך' שמה דגש מיוחד על יישוב הדעת.

מה שמחבר אותך לבורא, עשה. ומה שינתק אותך מיישוב הדעת, אל תעשה. גם במחיר שבירת מוסכמות חברתית וחרדה סביבתית. משום שרק יישוב הדעת ורגיעות עצמית, רק הם מביאים אותנו לחיבור עם הבורא!

והבנוס המיוחד הוא, שהדרך המובילה לחיבור, אף מעניקה לנו אישיות וזהות מוגדרים על ידינו. לא על ידי הסביבה. וכך אנו בונים את הביטחון העצמי במעשינו.